

Юрінком Інтер, 2005. — С. 140.

2. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна : монографія / А.С. Матвієнко. — К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. — 26 с.

3. Незабитовський В.А. Собрание сочинений / Незабитовський В.А. — К., 1884.- С.105

4. Кельзен Г. Принципи міжнародного права / Кельзен Г. — Нью-Йорк, 1959. — С.208

5. Ладыженский А.М. Юридическая природа территориального верховенства // Вестник МГУ. — Вип.10: Политология: зб. наук. роб. — Москва: Изд-во МГУ, 1948. — С. 43.

6. Клименко Б.М. Основные проблемы государственной территории в международном праве: Автореф. ... д-ра юрид. наук. — М., 1970. — С. 6.

Піддубна Даря Едуардівна, курсант 1-го курсу ННІН№2 НАВС
Науковий керівник: Тихомиров Д.О.
доцент кафедри теорії держави та права НАВС, кандидат юридичних наук

ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Отже, правова держава — це така держава, в якій досягнуто пріоритет прав людини, де держава зв'язана саме цим правом і підкоряється йому, де законодавча, виконавча й судова влади закріплюють, гарантують, забезпечують права людини, народу в повсякденній своїй діяльності.

Правова держава в сучасних умовах розглядається як держава в якій тільки юридичними засобами забезпечується верховенство права, реальне здійснення, забезпечення, охорона, захист і поновлення порушених прав громадян, взаємна відповідальність держави і особи, контроль і нагляд за створенням і здійсненням юридичних законів. Метою створення правової держави в Україні є забезпечення цивілізованого функціонування і розвитку громадянського суспільства.

Найчастіше науковці виділяють такі риси правової держави, як верховенство і панування правового закону; постійне утвердження суверенітету народу, як єдиного джерела державної влади; поділ влад на законодавчу, виконавчу і судову; забезпечення прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, виконання ними своїх обов'язків перед іншими людьми, державою і громадянським суспільством; урегулювання взаємовідносин особи і держави на засадах загальнодозволеності особи робити все, що прямо не заборонено законом, а державних органів — тільки те, що прямо дозволено законом; взаємну відповідальність особи і держави, відповідальність держави перед особою і громадянським суспільством за свою діяльність; ефективну організацію контролю і нагляду за здійсненням закону і режиму законності.

До основних шляхів формування правової держави в Україні слід віднести:

- необхідність зв'язати правом (загальносоціальним, що характеризується правами людини) діяльність держави та її органів;
- формування правового механізму, за допомогою якого можна подолати відчуження людини і громадянина від засобів виробництва, власності, від безпосередньої і представницької форм демократії;
- чітку роботу законодавчої влади на основі Конституції України, конституційних законів, а також підвищення ефективності роботи виконавчої влади;
- забезпечення незалежності судів загальної і спеціальної юрисдикції;
- формування в людей нового правового мислення, високого рівня правової культури, знань про життєво необхідні закони і вміння використовувати ці закони в повсякденному житті.

Україна проголошена правовою, соціальною, незалежною, демократичною, суверенною державою, а отже і гарантом захисту прав людини. Людина і держава дуже взаємопов'язані між собою. Держава (правова) визнає людину, її життя, недоторканість, честь і гідність найвищою соціальною цінністю. Головний обов'язок держави — забезпечення людині відповідних умов для здійснення прав і свобод, виконання обов'язків. Держава відповідальна перед людиною і суспільством за свою діяльність.

Отже, Конституція України у відповідності до міжнародних стандартів закріпила права людини і громадянина. Проте лише реалізація норм національного законодавства та ратифікація норм міжнародного законодавства щодо утвердження і забезпечення прав та свобод людини в Україні стане першим і найголовнішим кроком на шляху становлення нашої держави як правової, як гаранту захисту прав людини.

В Україні на конституційному рівні потрібно закріпити модель правової організації життя людини і суспільства, відповідно до якої весь державний і суспільний механізм буде спрямований на здійснення і захист прав і свобод людини, забезпечення незалежності та неупередженості суддів, реалізація на практиці

принципу стримування й протидії у системі державних органів.

Посудевський Ілля Валерійович,
курсант 1-го курсу ННІ № 1 НАВС
Науковий керівник: Білозьоров Є. В.,
професор кафедри теорії держави та
права НАВС, кандидат юридичних
наук, доцент.

МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Реальний захист прав людини належить до найгостріших проблем української дійсності. В останні роки це питання є предметом серйозного наукового аналізу. Конституційне прагнення України розвивати і зміцнювати правову державу неможливо реалізувати без утвердження у суспільній свідомості невідчужуваних прав і свобод людини та громадянина. Невипадково, що однією з фундаментальних ознак правової держави вважається наявність системи ефективних юридичних засобів захисту прав особи, які гарантують правову захищеність людини й громадянина.

Саме виходячи з наведених підстав, проблема захисту прав і свобод людини є вельми актуальною і потребує ретельного дослідження, хоча їй приділяли увагу багато дослідників, зокрема у працях Є.В. Білозьорова, С.Д. Гусарєва, М.І. Козюбри, В.В. Копейчикова, С.Л. Лисенкова, О.В. Марцеляка, М.І. Матузова, В.Ф. Погорілка, П.М. Рабіновича, І.В. Ростовщикова, В.Ф. Сіренка, О.Ф. Скаун, О.Д. Тихомирова, Ю.С. Шемшученка та інших вчених. Необхідно зазначити, що окреслена проблема не втрачає своєї актуальності сьогодні, а навпаки, в умовах проведення правової реформи набуває нового значення.

Осмислення правового захисту за сучасних умов набуває особливої уваги, що зумовлено характером політичних, економічних перетворень у розвитку нашої держави. Під захистом прав і свобод особи розуміють форму забезпечення прав і свобод, яка відображає дію даного механізму, спрямовану на: припинення порушень прав і свобод особи; ліквідацію будь-яких перешкод, що виникають при їх здійсненні; відновлення порушених прав і свобод; притягнення до юридичної відповідальності особи, винної у скоєнні правопорушення [1, с. 7]. У зв'язку з цим, у науковий обіг введено поняття правовий механізм захисту прав людини і громадянина як системи засобів та факторів, які створюють необхідні умови поваги прав і свобод людини [2, с. 15].

Механізм правового захисту прав і свобод людини та громадянина є складною категорією. Як цілісне системне утворення він функціонує через свої структурні елементи, внутрішні взаємозв'язки, які обумовлюють злагоджену організацію та функціонування як їх самих, так і механізму. Все це характеризує механізм захисту як єдину, цілісну і узгоджено функціонуючу систему. Структура механізму розкривається через єдину узгоджено функціонуючу систему взаємопов'язаних між собою елементів, які у своїй сукупності створюють реальні можливості для захисту порушених прав і свобод особи.

Таким чином, можна виділити правову (нормативну), інституційну (організаційну) та функціональну складові вказаного механізму. Нормативний компонент механізму правового захисту – це система правових норм та принципів, що регулюють відносини у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина. Таким чином, законодавство України у сфері правозахисної діяльності умовно можна поділити на дві групи. До першої групи, на нашу думку, слід віднести нормативно-правові акти, що визначають засади здійснення правозахисної діяльності, до другої – нормативно-правові акти, що встановлюють систему правозахисних органів та організацій і визначають їх правовий статус.

До інституційного (організаційного) елемента механізму правового захисту відносяться суб'єкти правозахисної діяльності, тобто органи та організації, які спеціально уповноважені державою здійснювати на професійній основі та відповідно до закону, а у випадках встановлених законодавством – у відповідній процесуальній формі із застосуванням правових засобів діяльність, спрямовану на захист прав та свобод людини і громадянина.

Функціональним елементом механізму захисту прав і свобод людини та громадянина є правозахисна діяльність. Ця діяльність полягає в наданні кожному громадянину правової допомоги, а також юридичним особам, іноземцям і особам без громадянства у спірних питаннях із охорони права, зловживанням правом, захисті фізичних осіб від обвинувачення та в державному гарантуванні охорони прав громадян правозахисними органами [3, с. 27].

Значимість правозахисної діяльності для суспільства не викликає заперечення. Однак, для реалізації функцій та виконання завдань, що стоять перед цим видом діяльності важливим є наявність ефективного механізму його здійснення. Таким чином, удосконалення правового механізму захисту прав і свобод